

ת"פ 20767/09/16 - מדינת ישראל נגד עומאר אבו מעיוף - בעצמו, נאסר גריביע (עציר) - נידון, מונה הואשלה (עציר) - נידונה

בית משפט השלום בבאר שבע

24 מאי 2017

ת"פ 20767-09-16 מדינת ישראל נ' אבו מעיוף ואח'

בפני כב' השופט איתי ברסלר-גונן, סגן נשיאה

המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד גנית אטיאס

נגד

הנאשמים

1. עומאר אבו מעיוף - בעצמו (הובא בצו הבאה)

ע"י ב"כ עו"ד אלכס גאוסקין

2. נאסר גריביע (עציר) - נידון

3. מונה הואשלה (עציר) - נידונה

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

ההרשעה והסדר הטיעון

1. הנאשם 1, עומאר אבו מעיוף [להלן: "הנאשם"], הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 [להלן: "פקודת הסמים"].

נסיבות המקרה הן שביום 4.9.2016 בשעות הלילה החזיק הנאשם (בצוותא חדא עם נאשמים 2 ו-3), סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 93.8 גרם נטו שלא לצריכתו העצמית. הסם נמצא ברכב בו היו הנאשמים מתחת לגופו של נאשם 2. עוד נמצא ברכב כלי המשמש לעישון סמים (באנג).

2. תחילה, נשמעו הדיונים במאוחד כנגד הנאשמים אולם ביום 20.9.2016 הסכימו הצדדים לפצל את הדיונים כך שההליך בעניינם של נאשמים 2 ו-3 התנהל בפני כב' השופט ד"ר ליבדרו. בעניינו של נאשם 2, הגיעו הצדדים להסדר עונשי ונגזר על נאשם 2 עונש מותנה, קנס ופסילת רישיון. כמו כן, המאשימה חזרה בה מכתב האישום כנגד נאשמת 3 וכתב האישום בעניינה בוטל.

לגבי הנאשם דן (נאשם 1) לא היתה הסכמה עונשית אולם הצדדים הגיעו להסדר דיוני, במסגרתו הנאשם הודה בעובדות כתב האישום והורשע. המאשימה הודיעה שתעתור לעונש של 6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות (בכפוף לכך שיימצא מתאים) ואילו ההגנה תעתור לעונש של 4 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות. בנוסף, הוסכם על הצדדים להשית על הנאשם עיצומים נלווים (מאסר על תנאי, קנס, התחייבות ופסילה) לשיקול דעת בית המשפט.

תמצית הטיעונים לעונש

3. תמצית טיעוני ב"כ המאשימה לעונש:

ב"כ המאשימה הגישה בהסכמה את הרישום הפלילי של הנאשם [ת/1] והדגישה את הפגיעה בערכים המוגנים בשלום הציבור ובסדר הציבורי ובכך שמדובר בנגע חברתי המחייב החמרה בענישה. עוד ציינה ב"כ המאשימה את ההשלכות בעבירת הסמים שבדרך כלל לצידה עבירות נוספות מתחום הרכוש והאלימות.

ב"כ המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש הולם לעבירה בנסיבות העניין שתחתיתו 6 חודשי מאסר בפועל ורומו 12 חודשי מאסר בפועל ובתוך המתחם עתרה לגזור את דינו של הנאשם ברף התחתון (בהתאם להסדר), לצד עונש מאסר על תנאי משמעותי, קנס כספי משמעותי ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

4. תמצית טיעוני ב"כ הנאשם לעונש:

הסנגור ציין שאין מחלוקת בדבר מיקומו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם. עם זאת, טען שיש לקבוע את המתחם אחרת: לטענתו, יש להביא בחשבון את נסיבות ביצוע העבירה ואת התנהלות הנאשם שהביאה למחיקת האישום כנגד הנאשמת 3 וכן את העונש הקל שהוטל על הנאשם 3, נוכח שכבר במעמד החקירה במשטרה הודה בביצוע העבירה.

לטענת הסנגור, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם למתחם שתחתיתו במאסר על תנאי ורומו במאסר בפועל ארוך. בתוך המתחם, ביקש הסנגור ליתן משקל משמעותי לנטילת האחריות ולחסכון בזמן השיפוטי, כמו גם התייחסות מוגבלת לעברו של הנאשם שאינו מכביד (לטענתו) ולא כולל עבירות בתחום הסמים.

עוד עתר הסנגור להתחשב בנאשם דן ובגילו הצעיר ובכך שהוא נשוי ויש לו ארבעה ילדים. הסנגור ביקש לתת משקל לעובדה שנוכח התנאים המגבילים שהיה שרוי הנאשם בהליך זה נפגעה פרנסתו ופרנסת משפחתו וכך גם יפגע בו עונש של עבודות שירות.

הסנגור הגיש מסמך מבית הספר בו עבד הנאשם ממנו עולה כי לנאשם יש אפשרות להתנדב בזמנו החופשי בבית הספר [נ/1].

5. הנאשם פנה אף הוא לבית המשפט והצר על מעשיו -

"... אני לא חוזר על טעויות שעשיתי. יש לי ילדים, אני רוצה לפרנס אותם ... הפסקתי להשתמש בסמים, עשיתי בדיקת שתן. הבדיקות יגלו שאין סמים."

6. אציין כי בהתאם למוסכם בין הצדדים נשלח הנאשם לקבלת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות, ובמסגרת זו גם נתן בדיקות שתן מהן עלה כי נמצאו שרידי סם מסוג קוקאין ואקסטזי בגופו של הנאשם. משכך מצויים אנו כשחוות דעת שלילית סופית בעניינינו מאת הממונה על עבודות השירות.

7. אך לא זו בלבד - אלא שהנאשם נמלט מהדין ולא התייצב לדיונים האחרונים, לרבות לא לשמיעת גזר דינו, ורק כעת הוא הובא בצו הבאה לבית המשפט.

דין

מתחם העונש ההולם לעבירה של החזקת 93.8 גרם חשיש שלא לצריכה עצמית בנסיבותינו

8. העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של

הנאשם ובין סוג ומידת העונש המול אליו.

9. הערך החברתי המוגן שנפגע מעצם מעשיו של הנאשם בעבירות הסמים הנו שלומם ובריאותו של הציבור. הצורך במיגור תופעת הסמים, על כל רבדיה ברוך, וידענו לצערנו השפעת תופעה זו לא רק על המשתמשים בסם אלא על החברה כולה. מדובר בצורך להגן הן על גופו ונפשו של המשתמש עצמו והן על החברה הסובבת מפני הנזקים העקיפים המשמעותיים הנגרמים לה, עקב עבירות המתבצעות על ידי עבריינים על רקע השימוש בסמים.

10. בית המשפט העליון הדגיש כי השיקולים המכריעים בעבירות סמים הם שיקולי ההרתעה והגמול [ע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010)]. בתי המשפט שבו ועמדו על חשיבות המאבק בעבירות הסמים. העבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית היא אחותה של עבירת הסחר ולמעשה מהווה חלק בשרשרת הפצת הסם [השוו בש"פ 10638/08 יפתח ויצמן נ' מדינת ישראל (23.12.2008)]. משך שנו בתי המשפט ועמדו על חומרת העבירה והצורך להיאבק בה באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה. ראו למשל ע"פ 2681/15 בן שטרית נ' מדינת ישראל (14.2.2016):

"נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בית המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול הרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה. עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי - קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים..."

לעניין הענישה המחמירה בראייתה את העבירה כחלק משרשרת הפצת הסם ראו גם ע"פ 7657/10 הייב נ' מדינת ישראל (29.3.2012) וראו גם ע"פ 1345/08 איסטרשוב נ' מדינת ישראל (18.5.2009) שם נפסק כי -

"אין מנוס מהכבדת היד על המחזיקים סמים שלא לצריכה עצמית, שכל בר דעת מבין כי נועדו לצריכת הזולת, קרי, להוספת שמן על מדורת הסמים אשר להבותיה אופפות רבים וטובים, או רבים שהיו טובים. עבירה זו היא תאומתה הסטטוטורית של עבירת הסחר בסמים, אלא שלא ניתן להוכיח לגביה את הסחר עצמו, ונקבע לשתייה עונשה זהה... יידעו המעורבים בסמים שלא לצריכה עצמית, כי יד המשפט תכבד עליהם".

כיום, עוד יותר מבעבר, לאחר תיקון 113 בחוק העונשין, קיבל שיקול ההרתעה והגמול משקל רב יותר.

11. בשיקולי קביעת המתחם במקרה הקונקרטי יש לבחון את סוג הסם, היקפו, האופן שבו הוחזק (מיקום, חלוקה, הסתרה) ועד כמה נראה כי ההחזקה קרובה יותר להפצה או סחר (סממנים נוספים של כסף, משקל, רשימות וכד').

במקרה שלפנינו, לא נשמעו ראיות באשר לאופן החזקת הסם פרט לכך שנכתב בכתב האישום שהסם נמצא כולו מתחת לגופו של הנאשם 2 וברכב נמצא גם כלי לעישון סם (באנג).

העובדה שהעבירה בוצעה בצוותא, בבחינת "זה מעודד את זה" - היא שיקול לחומרא, וכאשר עניין לנו בעבירות סמים, "חווית המשתמש" מדרדרת זה את זה.

יש לתת את הדעת כמובן לסוג הסם והיקפו (כ- 94 גר' חשיש), ובהקשר זה, על אף שלא מדובר בסם מהקשים שיש, הוא עלול להוות את נקודת הזינוק גם לסמים קשים יותר, כפי שהוטעם למשל בע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת

ישראל (15.10.2007) שם התייחסה כב' השופטת ד. ברלינר לשימוש בסמים "קלים" מסוג קנאביס וחשיש:

"אכן הסם שמדובר בו בתיק הנוכחי הוא קנבוס שמוגדר כ"סם קל". לרוע המזל סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה"

בשקלי את העובדה שהסם הוחזק בצוותא חדא ביחד עם כלי לעישון הסם, ובשים לב להיקף הסם וסוגו, אני סבור שלא מדובר בעוצמה גבוהה של פגיעה בערך המוגן אלא יותר ברף הבינוני ומטה מכך.

12. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, גם הפסיקה מתייחסת באופן שונה ביחס לסוג הסם, היקפו והנסיבות בהן הוחזק. עם זאת, בבחינת נסיבות המקרה, מצאתי לציין מקרים אלו:

ברע"פ 6987/13 **אברמוב נ' מדינת ישראל** (21.10.2013) נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים וגידול סם. בית המשפט אישר את מתחם העונש ההולם שנקבע בבית משפט קמא, **מתחם שנע בין 6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל.**

בע"פ (חיפה) 20712-03-13 **בן רחמים נ' מדינת ישראל** (16.5.2013) נדון עניינו של נאשם שהורשע בגידול סמים ובהחזקת סמים מסוג קנבוס במשקל כולל של 184 גרם נטו שלא לצריכה עצמית. בית המשפט אישר את מתחם העונש ההולם שנקבע בבית משפט קמא **למתחם שנע בין 5 חודשים ועד 20 חודשים לריצוי בפועל.**

בת"פ (רמלה) 59602-07-15 **מדינת ישראל נ' חטאב** (13.12.2016) נדון עניינו של נאשם שהחזיק סם מסוג קנבוס במשקל כולל של 54.17 גרם נטו. באותן נסיבות החזיק במשקל אלקטרוני וב"באנג". בית המשפט קבע מתחם עונש הולם לאירוע זה **כמתחם שנע החל מצו של"צ ועד 10 חודשי מאסר בפועל.**

בת"פ (ראשל"צ) 16046-05-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.10.2013) נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית מסוג חשיש במשקל של 96.89 גרם. על הנאשם הושת עונש של מאסר על תנאי.

ובמחוזנו:

בת"פ (ב"ש) 16576-06-14 **מדינת ישראל נ' אבו טארש ואח'** (9.10.2015) נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של סיוע החזקת סם שלא לצריכה עצמית ובעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזיק הנאשם בסם מסוג חשיש במשקל כולל של 100 גרם נטו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שנע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (ב"ש) 20807-07-11 **מדינת ישראל נ' פאוז ואח'** (17.9.2014) דנתי בעניינו של נאשם (2) שהחזיק 100 גר' חשיש ברכבו, שלא לצריכה עצמית. המתחם שנקבע היה בין מאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

13. בשים לב לנסיבות העבירה כפי שפורטו לעיל, **לרבות היותה בצוותא**, להיקף הסם ולסוגו ובשים לב לעצמת הפגיעה בערכים המוגנים ולמדיניות הענישה הנוהגת בעיקר במחוזנו אני קובע את מתחם העונש ההולם לעונש המוחשי (העיקרי) כמתחם **שנע בין חודש מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.** לצד עונש מוחשי יש חשיבות גם למאסר על תנאי ארוך ומרתיע בעבירות סמים מסוג פשע.

גזירת הדין

14. אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, לפי סעיף 40ד בחוק העונשין בעיקר כיוון שאין כל הליך טיפולי-שיקומי. לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.
15. הנאשם שבפנינו צעיר בגילו והוא בן 26 שנים, נשוי ואב לארבעה ילדים.
- לנאשם עבר פלילי: הוא הורשע בשנת 2015 בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים ונדון לשנת מאסר. עוד קודם לכן בשנת 2015 נדון למאסר על תנאי בגין עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב וכן ל- 3 חודשי מאסר בגין עבירה של החזקת נשק.
- לא מדובר בעבירות של מה בכך אולם מנגד גם לא בעבירות סמים.
16. שליחתו של הנאשם למאסר, ואפילו בדרך של עבודות שירות תפגע במשפחתו התלויה בו וזהו נתון שיש להביאו בחשבון. הנאשם היה מצוי במעצר בית אולם מנגד גם נמלט מהדין.
- התרשמתי גם מנכונותו של הנאשם להתנדב כעוזר לאב בית [נ/1] אולם לא אסתיר גם שאני רואה קושי בהימצאותו של מי שהורשע בעבירות סמים ביחד עם ילדים באופן שעלול לחשוף אותם להשפעותיו השליליות.
17. כשיקול משמעותי לקולא, בתוך מתחם העונש ההולם, יש להביא בחשבון את נטילת האחריות המהירה של הנאשם, למעשה במועד המענה הראשון, כמו גם במהלך החקירה עצמה.
- עם זאת, סעיף 40א(4) בחוק העונשין, לאחר תיקון 113, מפנה לא רק לנטילת האחריות אלא גם למאמציו של הנאשם לחזור למוטב. בהקשר זה, המצאות שרידי סם בגופו של הנאשם כשהגיע לבדיקה אצל הממונה על עבודות השירות מלמדנו כי יש קושי לתת משקל רב לחלק זה בתוך השיקולים.
- יתרה מכך, יש להביא כשיקול לחומרה את המלטותו של הנאשם מהדין ואי התייצבותו לדיונים האחרונים.
18. צודק הסנגור בכך שאין להתעלם מאופן שבו הסתיימו ההליכים כלפי הנאשמים 2 ו- 3: הנאשם 2 הורשע בסופו של דבר רק בעבירה של החזקת כלי לשימוש עצמי בסם (ונגזר דינו לעונש צופה פני עתיד) ואילו הנאשמת 3 נמחקה מכתב האישום.
- עם זאת, עקרון השוויון בענישה עניינו בשוויון המהותי ולא בשוויון הפורמאלי ונראה כי דווקא אופן התיקון מעיד על כך שהנאשם דנן הוא העיקרי (והיחיד) שבהחזקת הסם שלא לצריכה עצמית.
19. באיזון בין השיקולים השונים, ובשים לב להגבלות העונשיות עליהם הסכימו ב"כ הצדדים, אני מוצא כי העונש ההולם לנאשם, בנסיבותיה של העבירה ובנסיבותיו שלו הוא עונש של **6 חודשי מאסר בפועל**. סברתי תחילה כי הנאשם יוכל לרצות עונש זה בעבודות שירות אולם נוכח האירועים האחרונים ואף חוות הדעת השלילית - ברור שאין מקום לכך.
20. לצד עונש מוחשי זה יהיה גם עונש מאסר על תנאי משמעותי, שיבהיר לנאשם מה העונש ההולם באמת אם ימשיך לעסוק בעבירות סמים שאינם לצריכה עצמית.
21. לצד עונש המאסר (המוחשי והמותנה) יש חשיבות גם לקנס, התחייבות ואף פסילת רישיון נהיגה.
- הקנס חשוב נוכח המשמעות הכלכלית של עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית. בהקשר זה לא הובאו ראיות לעניין מצבו הכלכלי של הנאשם אולם אהיה מוכן להניח, על סמך טענת הסנגור, כי משפחתו אכן נפגעה כלכלית מביצוע העבירה ומהתנאים המגבילים. על כן, יהיה הקנס מתון בעקרו והיתרה תהיה בהתחייבות שכמוה כ"קנס על תנאי".
- באשר לרכיב פסילת רישיון הנהיגה, אני סבור שיש מקום לפסילה בפועל. הטעם העיקרי הוא השילוב של הסם וכלי העישון ביחד עם המצאות ברכב, באופן שכשלעצמו יש בו כדי לסכן את המשתמשים בדרך. נוכח שהנאשם ממשיך

להראות שרידי סם בגופו, ובשים לב לכך שלא עזב את השימוש בסם, יש חשיבות רבה והולכת להפרידו מיתר הנהגים בכביש ובכך לצמצם את אפשרות הפגיעה בחפים מפשע והניזוקים הנוספים מכך שהנאשם עוסק בסם.

סוף דבר - גזר הדין

22. לאחר שבחנתי את עניינו של הנאשם לחומרא ולקולא ושקלתי את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת הודאתו, שלמעשה מהווה סוג של חרטה, מצאתי לנכון להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 6 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו בין התאריכים 4.9.2016 ועד 20.9.2016 (כולל). התקופה תימנה החל מאתמול - 23.5.2017.

(ב) 8 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של שלוש שנים בהתאם לסעיף 52(ג) בחוק העונשין תשל"ז - 1977 שלא יעבור עבירת סמים מסוג פשע.

(ג) קנס כספי בסך 2,500 ₪ או 25 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.9.2017 ובמשך כל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד כל היתרה לפירעון מיידי ויתווספו תוספות פיגור כחוק, וזאת מעבר לזכותה של המאשימה לבקש הפעלת מאסר חלף הקנס.

(ד) הנאשם יחתום על התחייבות כספית שלא לעבור כל עבירת סמים מסוג פשע. ההתחייבות תהא לתקופה של שלוש שנים ובסך של 4,000 ₪ ואם לא תחתם בתוך עשרה ימים מהיום, ייאסר הנאשם למשך 30 ימים לשם כפייה.

(ה) אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, וזאת למשך 6 חודשים ממועד שחרורו ממאסר. הפסילה תימנה מהמועד האמור אולם תיקצב (ולמעשה תתחיל מניינה לצורך סיומה) רק לאחר הפקדת הרישיון במזכירות בית המשפט.

(ו) בנוסף, אני דן את הנאשם לפסילת רישיון או קבלת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים אולם עונש זה יהיה על תנאי והתנאי הוא שבמשך 36 חודשים ממועד שחרורו ממאסר לא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה או ללא רישיון או אם יעבור עבירת סמים כלשהי (לרבות שימוש בסם לצריכה עצמית).

מורה על השמדת מוצגי הסם והכלים ככל שאינם דורשים להליך אחר.

שב"ס מבקש להחתים את הנאשם עוד היום על ההתחייבות במזכירות בית המשפט כדי למנוע עיכוב שחרורו בתום ריצוי מאסרו.

ניתנה והודעה היום כ"ח אייר תשע"ז, 24/05/2017 במעמד הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן , סגן נשיאה